

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 23 yil « 19 » aprel

№ 161

Toshkent sh.

Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида кредитлар ажратишни такомиллаштириш ҳамда аҳолининг доимий даромад манбаларини кўпайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида аҳолининг бизнес ташаббусларини кўллаб-куватлашни янги босқичга олиб чиқишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2023 йил 31 январдаги ПҚ-39-сон қарори ижросини таъминлаш ҳамда худудларда аҳолининг даромад топишга қаратилган муайян меҳнат билан шуғулланишига кўмаклашиш, оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида кредитлар ажратишни такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида аҳолининг бизнес ташаббусларини кўллаб-куватлашни янги босқичга олиб чиқишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2023 йил 31 январдаги ПҚ-39-сон қарорига мувофиқ 2023 йилда:

Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари (кейинги ўринларда – Дастурлар) доирасида аҳоли ва тадбиркорлик субъектларининг лойиҳаларини молиялаштириш учун жами **13 трлн сўм**, шундан 2,8 трлн сўм “Микрокредитбанк” АТБ, АТ Халқ банки ва “Агробанк” АТБ (кейинги ўринларда – ваколатли банклар) ресурслари ҳисобидан ўйналтирилиши;

кредитларни йиллик **14 фоиз** ставкада ажратиш тартиби сақлаб қолинганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ваколатли банклар дастурлар доирасида ўз ресурслари ҳисобидан кредитларни белгиланган тартибда Тадбиркорлик фаолиятини кўллаб-куватлаш давлат жамғармасининг компенсациясидан фойдаланган ҳолда ажратишни, бунда кредит олувчилар томонидан олинган кредитлар бўйича тўланадиган фоиз тўловлари йиллик **14 фоиздан ошмаган микдорда** бўлишини таъминласин. Бунда:

кредитлар устувор равишда дастурлар бўйича аввал кредитлардан фойдаланмаган аҳоли ва тадбиркорлик субъектларига ажратилади;

дастурлар доирасида илгари олган кредитларидан самарали фойдаланиб, тадбиркорлигини йўлга қўйган ва кредит тўловларини ўз вақтида тўлаган кичик тадбиркорлик субъектларига ўз фаолиятини янада кенгайтириши учун мазкур кредитлардан такоран фойдаланишга рухсат этилади.

3. Белгилансинки:

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари туманлар ҳокимликлари билан биргаликда туманларда узоқ муддатга қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларни ижарага олган дехқон хўжаликларига ер майдонларидан самарали фойдаланиш, худудларнинг ихтисослашувидан келиб чиқиб “**бир маҳалла – бир маҳсулот**” тамойили асосида маҳсулотлар етиштириш ва етиштирилган маҳсулотлар бозорини топишга кўмаклашади;

Ўзбекистон Республикаси Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузуридаги Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги ваколатли банклар билан биргаликда ажратилган кредитлардан мақсадли фойдаланишини ҳоким ёрдамчилари ва банк филиаллари ходимлари томонидан жойига чиқкан ҳолда мониторинг қилиб борилишини таъминлайди;

Ўзбекистон Республикаси Рақобатни ривожлантириш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитаси “маркетплейс” тизими таъминотчилар таклиф этаётган маҳсулотлар (хизматлар) бўйича устун мавқенини сунистеъмол қилишнинг, таъминотчиларнинг ўзаро келишиб қилинган ҳаракатлари ва тил бириктиришлари орқали нархларнинг асоссиз ўсишининг олдини олиш, етказиб берилаётган маҳсулотлар (кўрсатилаётган хизматлар) нархларининг худуддаги ички бозор нархларига мутаносиб бўлишини таъминлайди;

ҳоким ёрдамчиларининг кредит ажратиш бўйича тавсия беришига **маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг аралашувига** йўл қўйилмайди.

4. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги Солиқ қўмитаси ваколатли банклар билан биргаликда “**маркетплейс**” тизимини “**Е-актив**” ахборот тизими билан интеграция қилинишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузуридаги Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги туманлар (шаҳарлар) ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари билан биргаликда:

маҳаллаларда аҳоли ва тадбиркорлик субъектларига дастурларнинг мақсади ва кредит олиш тартиблари бўйича доимий равишда тушунтиришлар бериб борилишини;

кредит олиш учун тавсиялар устувор равища узоқ муддатга қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер майдонларини ижарага олиб, белгиланган тартибда рўйхатдан ўтган дехқон хўжаликларига берилишини;

тадбиркорлик билан шуғулланаётган ва фаолият турини кенгайтириш истагини билдирган оиласларга янги лойиҳаларни амалга ошириш ҳамда айрим сабабларга кўра фаолиятини тўхтатган тадбиркорлик субъектлари ва хунармандлар фаолиятини қайта тиклаш учун тегишли шарт-шароитлар яратилиши, мавжуд муаммолар ҳал этилишига амалий ёрдам берилишини;

маҳаллаларда ажратилган кредитлардан мақсадли ва самарали фойдаланиш ҳолати бўйича амалга оширилаётган ишлар мунтазам муҳокама қилиб боришишини таъминласин.

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари:

ваколатли банклар билан биргаликда ажратилган кредитларнинг уларни сўндириш графигига мувофиқ қайтарилишини ва муаммоли кредитларни ундириш борасида амалга оширилаётган ишларни **ҳар ой якуни бўйича** муҳокама қилиб, туманларда (шаҳарларда) кредитлаш прогнозлари сўндирилмасдан қолиб кетган маблағларга мос равища камайтириб боришишини таъминласин;

туманлар (шаҳарлар) ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари – Оилавий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш марказлари раҳбарларининг дастурлар ижросини, шу жумладан, ажратилган кредитлар самарадорлигини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида **ҳар чорак якуни бўйича** ҳалқ депутатлари туманлар (шаҳарлар) Кенгашларида ҳисбот берив боришини ташкил қилсин.

Бунда туманларда (шаҳарларда) дастурларни амалга оширишдан кўзланган мақсадларга эришилиши, дастурларнинг аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромад манбанини оширишга таъсири, ажратилган имтиёзли кредитлар самарадорлиги, юзага келган муаммоли кредитлар ва унинг сабаблари, муаммоли кредитларни қайтариш бўйича амалга оширилаётган ишлар самарадорлиги тўғрисида батафсил ҳисбот беришишини назоратга олсин.

7. Шундай тартиб ўрнатилсинки, дастурлар доирасида **50 млн сўмгача гаровсиз** кредитлар:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Заргарлик буюмларини ишлаб чиқариш қувватларини кенгайтириш ва маҳаллий заргарларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2022 йил 23 декабрдаги ПҚ-452-сон қарорига асосан заргарлик иши йўналиши бўйича маҳсус ўқув курсларини муваффақиятли тутатиб, тегишли сертификатни олган шахсларга оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида заргарлик буюмлари ишлаб чиқариш учун зарур бўлган жиҳозлар ва асбоб-ускуналарни сотиб олиш мақсадлари учун;

агар тармоқда ўз бизнесини ташкил этишга кўмаклашиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришда дехқон хўжаликларининг улушкини ошириш мақсадида узоқ муддатга қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер майдонларини ижарага олиб, белгиланган тартибда рўйхатдан ўтган дехқон хўжаликлари ва кичик тадбиркорлик субъектларига ажратилади.

8. Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 8 июлдаги 373-сон қарори билан тасдиқланган Оиласий тадбиркорликни ривожлантириш дастурларининг яона электрон платформаси орқали кредитлар ажратиш тартиби тўғрисидаги низомга иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузуридаги Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги Марказий банк ва ваколатли банклар билан биргаликда **бир ой муддатда** ҳоким ёрдамчиларини дастурлар ва улар доирасида кредитлар ажратиш тартиби бўйича ўқитишишларини йўлга кўйисин.

10. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси Савдо-саноат палатаси билан биргаликда “электрон савдо майдончаси” тизимида қарз олувчиликнинг таъминотчилар билан электрон шартнома тузиш, ҳисоб-фактураларни тасдиқлаш, электрон рақамли имзодан фойдаланиш ва бошқа шартномавий муносабатларни амалга ошириш жараёнларининг содда, халқчил тилда оммавий ахборот воситалари, шу жумладан, телевидение орқали кенг ёритилишини таъминласин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ж.А. Кўчкоров ҳамда Ўзбекистон Республикаси камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазири Б.А. Мусаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2023 йил “19” апреддаги 161-сон қарорига
илова

**Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 8 июлдаги 373-сон қарори билан
тасдиқланган Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурларининг
ягона электрон платформаси орқали кредитлар ажратиш тартиби
тўғрисидаги низомга киритилаётган ўзгартериш ва қўшимчалар**

1. 3-банднинг иккинчи ва учинчи хатбошиларда:

“иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш, бандлик, молия,
инвестиция” сўzlари “камбағалликни қисқартириш ва бандлик, иқтисодиёт
ва молия, инвестициялар, саноат ва савдо” сўzlари билан алмаштирилсин;

“ва Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари
кенгashi” сўzlари чиқариб ташлансин.

2. 7-банд қуйидаги мазмундаги учинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Чорвачиликни ривожлантириш йўналишидаги кредитлар аҳоли
ва тадбиркорлик субъектларига камида 10 бошдан 50 бошгача четдан келтирилган
ёки маҳаллийлаштирилган (наслчилик хўжаликларида етиштирилган) ва чорва
ҳайвонларини идентификациялаш тизимида акс этган чорва молларини
(қорамол, кўй, эчки) боқиши мақсадида ферма ташкил этиш учун ажратилади”.

3. 9-банд қуйидаги мазмундаги иккинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Ички туризмни ривожлантириш йўналишида айланма маблағларни
тўлдиришга кредитлар 18 ой муддатгача ажратилади”.

4. 13-банд қуйидаги таҳrirда баён этилсин:

“Жисмоний шахслар ҳамда белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтган
кичик тадбиркорлик субъектларига 33 миллион сўмгача бўлган микдорда
кредит ажратилишида ҳоким ёрдамчисининг тавсияномаси асос ҳисобланади.
Бунда тижорат банклари ўз маблағлари ҳисобидан кредитнинг қайтмаслик
хатарини суғурталайди.

Ҳоким ёрдамчисининг тавсиялари асосида белгиланган тартибда давлат
рўйхатидан ўтган кичик тадбиркорлик субъектларига учинчи шахс кафиллиги,
суғурта полислари, кредит ҳисобига сотиб олинаётган мол-мулклар гарови,
Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-куватлаш давлат жамғармасининг кафиллиги
ва қонунчилик ҳужжатлари доирасидаги бошқа таъминот турлари инобатга
олинган ҳолда, 300 миллион сўмгача бўлган микдорда имтиёзли кредит ажратилади”.

5. 15-банд қуйидаги мазмундаги иккинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Мазкур гаровсиз кредитларнинг қайтарилимаслик хавфи ташаббускор
ҳисобидан кредит олишдан олдин суғурталанади, ташаббускор томонидан кредит
эвазига олинган асосий воситаларга тижорат банки томонидан тақиқ қўйилади”.

6. Куйидаги мазмундаги 15¹-банд билан тұлдирилсін:

“Темир дафтар”, “Аёллар” дафтари, “Ёшлар дафтари”га киритилган фуқароларнинг кредит олиш юзасидан аризалари алохіда навбат асосида күриб чиқылади.

Бунда Дастурлар доирасида “Темир дафтар”, “Аёллар дафтари”, “Ёшлар дафтари”га киритилган фуқароларға ажратилған имтиёзли кредитлардан самарали фойдаланиши ва ўз вақтида сўндирилиши юзасидан маҳаллага бириктирилған ҳоким ёрдамчиси маҳалла раиси, ёшлар етакчиси, хотин-қизлар фаоли ва тижорат банклари билан биргаликда доимий мониторинг ва назорат тизимини ўрнатади”.

7. 17-бандда:

биринчи хатбошидаги “тизим” сўзи “Ягона электрон платформа” сўzlари билан алмаштирилсін;

олтинчи хатбоши “тўлиқ қайтарилмаган кредити мавжуд бўлганда” сўzlаридан кейин “(Фермер, дехқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-куватлаш жамғармасидан ажратиладиган кредитлар бундан мустасно)” сўzlари билан тұлдирилсін.

8. 19-банд куйидаги мазмундаги иккинчи хатбоши билан тұлдирилсін:

“Ҳоким ёрдамчилари томонидан кредит ажратиш учун тавсияномалар устувор равища, кредитлардан аввал фойдаланмаган аҳоли ва тадбиркорлик субъектларига берилади”.

9. 20-бандда:

биринчи хатбоши куйидаги таҳрирда баён этилсін:

“20. Ҳоким ёрдамчиси тавсиянома беришдан аввал амалга оширилаётган лойиҳанинг ўзига хос хусусиятлари ва мавсумийлигини инобатга олган ҳолда “Хунарманд” уюшмаси, Бандликка кўмаклашиш ва маҳаллий ҳокимликлар хузуридаги жамғармалар, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ҳамда соҳага масъул уюшма ва ташкилотларнинг хулосаларини олиш, улар орқали тегишли қарор қабул қилиш ваколатига эга”;

куйидаги мазмундаги бешинчи ва олтинчи хатбошлар билан тұлдирилсін:

“Фермер, дехқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-куватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан кредитлар худудий фермер, дехқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашлари тавсияномасига кўра ҳамда ҳар бир маҳаллага бириктирилған ҳоким ёрдамчиси томонидан бериладиган тавсияномалар асосида ажратилади.

Тадбиркорлик субъектларининг маҳаллаларда, шу жумладан, ташкил этилган микромарказларда ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш соҳаси, хунармандчилик ҳамда аҳоли билан кооперация ва касаначиликни кенгайтиришга йўналтирилған лойиҳалари учун ҳоким ёрдамчиларининг тавсияномаси асосида кредит ажратиладиган лойиҳаларда ташаббускор камида ўттиз фоиз улуш билан иштирок этишига эътибор қаратилиши лозим”.

10. 21-бандда:

учинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

түртінчи–олтинчи хатбошилар тегишлича учинчи–бешинчи хатбошилар деб ҳисоблансан;

қуидаги мазмундаги олтинчи хатбоши билан тұлдирилсін:

“Дастурлар доирасыда аввал берилған кредитларнинг үз вақтида сүндирилмаслиги натижасыда ресурслар етарлы бўлмаганда”.

11. 23-банд қуидаги мазмундаги иккінчи ва учинчи хатбошлар билан тұлдирилсін:

“Фермер, деңқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-куватлаш жамғармасидан ажратиладиган кредитлар ташаббускорларга лойиҳабай шакллантирилған буюртманомалар асосида Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасидаги лойиҳаларни молиялаштириш манбаларида назарда тутилған маблағлардан ташқари ва навбатсиз расмийлаштириб берилади.

Фермер, деңқон хўжалиги ва томорқа ер эгаларини қўллаб-куватлаш жамғармасига Жамғарма ресурсларини ташаббускорларга тижорат банклари томонидан Ягона электрон платформа орқали расмийлаштириш жараёнларини тўлиқ мувофиқлаштириш ваколати берилади”.

12. 28-бандда:

қуидаги мазмундаги иккінчи хатбоши билан тұлдирилсін:

“Қарз олувчи банк томонидан имзоланған ҳолда тақдим этилған кредит шартномасини 10 кун мобайнида имзоламаса, фуқаронинг кредит олиш тўғрисидаги аризаси рад этилади”;

иккінчи хатбоши учинчи хатбоши деб ҳисоблансан.

13. Қуидаги мазмундаги 30¹–30⁷-бандлар билан тұлдирилсін:

“30¹. Махсус ўқув курсларини муваффақиятли тугатиб, тегишли сертификатни олган шахсларга оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасыда заргарлик буюмлари ишлаб чиқариш учун зарур бўлған жиҳозлар ва асбоб ускуналарни сотиб олиш мақсадлари учун 50 млн сўмгача гаровсиз имтиёзли кредитлар ажратилади.

Бунда махсус ўқув курсларини муваффақиятли тугатиб, тегишли сертификатни олган шахслар тўғрисидаги маълумотлар мос равишда Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги маълумотлар базасидан автоматик тарзда олинади.

30². Аграп тармоқда ўз бизнесини ташкил этишга кўмаклашиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришда деңқон хўжаликларининг улушкини ошириш мақсадида узоқ муддатта қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер майдонларини ижарага олиб, белгиланған тартибда рўйхатдан ўтган деңқон хўжаликлари ва кичик тадбиркорлик субъектларига 50 миллион сўмгача гаровсиз кредит берилади.

Бунда узоқ муддатга ижарага олинган қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер майдонлари тўғрисидаги маълумотлар дехқон хўжаликлари ва кичик тадбиркорлик субъектларининг кредит олиш бўйича аризаларига автоматик тарзда “Е-аукцион” платформаси орқали бириктирилади.

30³. Дастурлар доирасида илгари олинган кредитларидан самарали фойдаланиб, тадбиркорлигини йўлга қўйган ва кредит тўловларини ўз вақтида тўлаган кичик тадбиркорлик субъектларига фаолиятини янада кенгайтириш учун мазкур кредитлардан такroran фойдаланишга руҳсат этилади.

30⁴. Ҳоким ёрдамчисининг тавсиясига кўра кредит суммасининг 10 миллион сўмгача бўлган қисми (хунармандлар учун 20 миллион сўмгача) банк карталарига (нақдлаштириш имкониятини чеклаган ҳолда) ўтказиб берилади.

Бунда аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари томонидан кредит олиш юзасидан платформага ариза қолдириш вақтида кредитни қисман (10 миллион сўмгача, “хунармандлар учун 20 миллион сўмгача”) банк картасига ўтказиб бериш тўғрисида қайд этилади.

Ваколатли тижорат банклари томонидан алоҳида нақдлаштириш имкониятисиз тегишли банк картаси очилиб, аризада кўрсатилган маблағлар қарз олувчиларга ўтказиб берилади.

Ҳоким ёрдамчиси мижозларнинг банк картасига ўтказиб берилган маблағларнинг мақсадли йўналтирилишини таъминлаш мақсадида лойиҳа амалга оширилаётган ҳудудга бориб, ҳақиқатда маҳсулот олинганлигини доимий равишда ўрганиб боради.

30⁵. Ажратилган кредитларни ўз муддатида қайтармаган фуқаро ва тадбиркорлик субъектларига дастурлар доирасида янги кредитлар берилишига йўл қўйилмайди.

30⁶. Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-куvvatлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан аҳоли томорқаларидан самарали фойдаланиш йўналишида томорқа ер эгаларига 3 миллион сўмгача микрокредитлар берилади ҳамда ушбу микрокредитлар ягона электрон платформа орқали ажратилади.

30⁷. Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида жалб қилинган ҳар бир касаначи учун 2 миллион сўмгача, бироқ жами 300 миллион сўмгача йиллик 14 foiz ставкада, 6 ойгача бўлган имтиёзли давр билан 3 йилгача муддатга револьвер кредитлар ажратилади.

Мазкур кредитлар тадбиркорлик субъектларининг талабига биноан касаначиларнинг банк карталарига ўтказиб берилади”.

14. 33-бандда:

қуйидаги мазмундаги иккинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Оммавий офертага асосан тадбиркорлик субъектларига қўшимча хизматлар тақдим этилиши мумкин”;

иккинчи хатбоши учинчи хатбоши деб ҳисоблансан.

15. 37-бандда:

биринчи хатбошидаги “тизимнинг” сўзи “Ягона электрон платформанинг” сўzlари билан алмаштирилсин;

куйидаги мазмундаги иккинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Бунда жисмоний шахсларга товарлар (хизматлар) фискал белгили касса чеки асосида етказиб берилганлигига (хизматлар кўрсатилганлигига) эътибор қаратилади”.

16. 39-банд қуийдаги мазмундаги иккинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Қарз олувчи тадбиркорлик субъектларининг талабига кўра сотиб олинадиган маҳсулот ёки кўрсатиладиган хизматлар бўйича тўловлар (аванс) маҳсулот етказиб бериш шартномасида тарафларнинг келишувига мувофиқ белгиланади”.

17. 40-банднинг биринчи жумласидаги “бир” сўзи “уч” сўзи билан алмаштирилсин.

18. 42-банднинг иккинчи хатбошиси қуийдаги таҳрирда баён этилсин:

“Такрорий ўрганишларда маҳсулот етказиб берувчи томонидан маҳсулотлар етказиб берилмаганлиги ёки хизматлар кўрсатилмаганлиги аниқланган тақдирда, ҳоким ёрдамчиси томонидан тавсияномани бекор қилиш бўйича электрон далолатнома расмийлаштирилади ва Ягона электрон платформа орқали кредит шартномаси автоматик тарзда бекор қилинади”.

19. 47-банднинг саккизинчи хатбошисидаги “наслли” сўзи чиқариб ташлансин.

20. 50-банднинг биринчи ва иккинчи хатбошиларидағи “Давлат солик қўмитаси” сўzlари “Солиқ қўмитаси” сўzlари билан алмаштирилсин.

21. Қуийдаги мазмундаги 51¹-51³-бандлар билан тўлдирилсин:

“51¹. Ҳоким ёрдамчиси томонидан ваколатли банкларнинг ходимлари билан биргаликда жойига чиқсан ҳолда, тавсиянома асосида ажратилган кредитлардан мақсадли ва самарали фойдаланилиши мониторинг қилинади ҳамда мониторинг натижаси бўйича далолатнома расмийлаштирилиб, платформага юклаб борилади.

51². Ҳоким ёрдамчиси тижорат банклари билан биргаликда самарадорлиги паст бўлган, пул айланмаси амалга оширилмаётган (бизнес-режа кўрсаткичлари бажарилиши таъминланмаган) лойиҳаларни мониторинг қилган ҳолда, мавжуд муаммоларни ҳал этишда лойиҳа ташаббускорларига ҳар томонлама амалий ёрдам кўрсатиб боради.

51³. Хунармандларга оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида ажратилган имтиёзли кредитлардан самарали фойдаланилиши ва уларнинг тижорат банкларига ўз вақтида таъминлантирилиши юзасидан “Хунарманд” уюшмаси тижорат банклари билан биргаликда доимий мониторинг ва назорат тизимини ўрнатади”.

